

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Standpuntbepaling van de Vlaamse Regering inzake het voorontwerp van wet houdende instemming met de volgende internationale akten:

- 1) de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika inzake preclearance in de luchtvaart, en
- 2) de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika over beveiliging in de burgerluchtvaart voor preclearance-operaties in Brussel-Nationaal, gedaan te Brussel op 28 september 2020.

Samenvatting

Voorliggend voorontwerp van Wet heeft tot doel instemming te geven aan de volgende internationale akten:

- 1) de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika inzake preclearance in de luchtvaart, en
- 2) de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika over beveiliging in de burgerluchtvaart voor preclearance-operaties in Brussel-Nationaal, gedaan te Brussel op 28 september 2020.

Door volkomen gevolg te geven aan beide Overeenkomsten maakt men het mogelijk preclearance te voorzien op Brussels Airport (Luchthaven Brussel-Nationaal).

Preclearance is een procedure waarbij vliegtuigpassagiers van een preclearance-vlucht met bestemming Verenigde Staten al in de luchthaven van vertrek, in dit geval Brussels Airport, de controle van de Amerikaanse migratie- en douanediens ten doorlopen. Hierdoor dienen de passagiers slechts één keer gecontroleerd te worden wat tijdswinst oplevert voor de passagiers. Dit is bovendien een maatregel die de concurrentiepositie van Brussels Airport (en de betrokken luchtvaartmaatschappijen) ten goede komt.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld : Mobiliteit.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Niet van toepassing.

2. INHOUD

1 Inleiding

Overeenkomstig artikel 6, §4, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen worden de Gewestregeringen betrokken bij “het ontwerpen van de regels van de algemene politie met uitzondering van de regels van politie over het verkeer op waterwegen bedoeld in § 1, X, 10°, en de reglementering op het verkeer en vervoer, alsook van de technische voorschriften inzake verkeers- en vervoermiddelen”, en bij “het ontwerpen van de regels betreffende de organisatie en de uitwerking van de veiligheid van het luchtverkeer op de regionale luchthavens en de openbare vliegvelden”.

2 Toelichting

2.1. Context

Bij brief d.d. 26 oktober 2021 vroeg de federale Minister van Mobiliteit om, in toepassing van het Protocol van 24 april 2001, advies uit te brengen over het voorontwerp van wet houdende instemming met de volgende internationale akten:

- 1) de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika inzake preclearance in de luchtvaart, en
- 2) de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika over beveiliging in de burgerluchtvaart voor preclearance-operaties in Brussel-Nationaal, gedaan te Brussel op 28 september 2020.

2.2. Algemene bespreking

Voorliggend voorontwerp van wet

Op 28 september 2020 werden door minister van buitenlandse zaken Goffin twee bilaterale overeenkomsten met de VSA getekend. De eerste overeenkomst ('Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika inzake preclearance in de luchtvaart') schept een kader dat de organisatie van migratie- en douanecontrole door de Amerikaanse *Customs and Border Protection (CBP)* op de luchthaven Brussel-Nationaal mogelijk maakt.

De tweede overeenkomst ('Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika over beveiliging in de burgerluchtvaart voor preclearance-operaties in Brussel-Nationaal') schept een kader voor samenwerking inzake luchtvaartbeveiliging tussen de *Transportation*

Security Administration (TSA) van de Verenigde Staten en het Directoraat-Generaal Luchtvaart (DGLV) van de FOD Mobiliteit.

Het gevoegde voorontwerp van wet betreft de instemming met voornoemde internationale akten.

Beoordeling op bevoegdheid

Algemene opmerking in verband met bevoegdheden

De gewesten zijn, overeenkomstig artikel 6, §1, X, eerste lid, 7° van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen, bevoegd om regelgevend op te treden met betrekking tot de uitrusting en de uitbating van de luchthavens en openbare vliegvelden, met uitzondering van de luchthaven Brussel-Nationaal. De federale overheid blijft integraal bevoegd voor de veiligheidsvoorschriften voor luchtverkeer en luchtverkeersmiddelen, alsook voor de regels van de algemene politie en het reglementeren van de openbare veiligheid.

Concrete bevoegdheidsscreening

Preclearance is een procedure waarbij vliegtuigpassagiers van een preclearance-vlucht met bestemming Verenigde Staten al in de luchthaven van vertrek de controle van de Amerikaanse migratie- en douanediensten doorlopen.

Vooreerst blijkt uit beide overeenkomsten letterlijk dat zij beperkt zijn tot procedures op de luchthaven Brussel-Nationaal. Dit blijkt uit artikel II.9 van de overeenkomst 'inzake preclearance in de luchtvaart', alsook uit de aanhef en de derde preambule van de overeenkomst 'over beveiliging in de burgerluchtvaart voor preclearance-operaties in Brussel-Nationaal'. Het Vlaams Gewest heeft hoe dan ook geen bevoegdheid voor wat betreft de uitrusting en uitbating van de luchthaven Brussel-Nationaal.

Wat betreft de **overeenkomst 'inzake preclearance in de luchtvaart'** blijkt dat in de luchthaven Brussel-Nationaal een 'preclearance area' zal worden ingericht. Hoewel binnen deze zone de in België geldende regelgeving onverminderd blijft gelden, zullen de bevoegde Amerikaanse autoriteiten, in de persoon van zgn. 'preclearance officers', in deze zone reeds migratie- en douanecontroles kunnen organiseren voor de vliegtuigpassagiers met als bestemming de VSA en dit wat betreft personen, goederen, luchtvaartuigen en boordproviand.

Zij beschikken daartoe over de in de overeenkomst opgesomde bevoegdheden en kunnen daarvoor welbepaalde handelingen stellen en materialen gebruiken. Zodoende kunnen zij bepaalde bevoegdheden waarover zij normaal slechts op hun eigen grondgebied zouden beschikken, door de voorliggende overeenkomst, en onder beschreven voorwaarden, reeds binnen de preclearance area in België uitoefenen. Gelet op de bevoegdheden van de federale overheid voor de openbare veiligheid en de veiligheidsvoorschriften voor luchtverkeer, zijn deze bepalingen in overeenstemming met de bevoegdheidsverdelende regels.

Aan de preclearance officers en overige werknemers van de VSA die in het kader van deze overeenkomst worden tewerkgesteld in België, zal de status van 'staatsambtenaar' worden toegekend. Zij genieten federale-, fiscale- en douanevoorrechten gedurende hun verblijf in België. Bovendien genieten ze immuniteit van de strafrechtelijke, burgerlijke en administratieve rechtsmacht van België met betrekking tot de handelingen die zij in hun officiële hoedanigheid hebben verricht. Er wordt daarnaast aan de US Customs and Border Protection een vrijstelling van federale belastingen en invoerrechten en -belastingen gegeven.

In de **overeenkomst 'over beveiliging in de burgerluchtvaart voor preclearance-operaties in Brussel-Nationaal'** worden de voorwaarden uiteengezet waaronder de bevoegde autoriteiten samenwerkingsactiviteiten zullen ontplooiën om de preclearance-operaties op de luchthaven tot

stand te brengen. De overeenkomst bevat twee annexen: annex A gaat over de omgang met gevoelige informatie en annex B legt de modaliteiten vast voor een eventuele missie van een TSA-adviseur op Brussels Airport. Gelet op het voorgaande is ook deze overeenkomst volledig gesitueerd binnen de federale bevoegdheidsfeer.

Conclusie – De overeenkomsten, en bijgevolg ook het voorontwerp van wet houdende instemming met deze akten hebben een exclusief federaal karakter.

Inhoudelijke opmerkingen

Er zijn geen inhoudelijke opmerkingen.

Tekstuele opmerkingen

Er zijn geen tekstuele opmerkingen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Dit wordt bevestigd door het advies van de Inspectie van Financiën van 29 november 2021 (dat als bijlage bij deze nota is gevoegd). Het akkoord van de minister, bevoegd voor de begroting, moet dus niet worden ingewonnen.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- "a. personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet"
- "b. werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven"
- "c. investeringen en schulden : het voorstel heeft geen investeringen als gevolg"
- "d. ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende ontvangsten"
- "e. conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen"

4. VERDER TRAJECT

Aangezien er geen sprake is van een regelgevend initiatief van de Vlaamse overheid, is er voor deze nota aan de Vlaamse Regering geen wetgevingstechnisch advies of taalkundig advies vereist. JoKER is hier tevens niet van toepassing.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° positief advies te verlenen aan het voorontwerp van wet houdende instemming met de volgende internationale akten:

- 1) de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika inzake preclearance in de luchtvaart, en
- 2) de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika over beveiliging in de burgerluchtvaart voor preclearance-operaties in Brussel-Nationaal, gedaan te Brussel op 28 september 2020.

2° de heer minister-president van de Vlaamse Regering te gelasten deze beslissing ter kennis te brengen van de federale overheid.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- Het advies van de inspectie van financiën van 29 november 2021
- Het ontwerp van wet houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika inzake preclearance in de luchtvaart, en de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika over beveiliging in de burgerluchtvaart voor preclearance-operaties in Brussel-Nationaal, gedaan te Brussel op 28 september 2020